

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Svenska, masterkurs

Swedish, Master's Course

30.0 Högskolepoäng

30.0 ECTS credits

Kurskod:	NS9000
Gäller från:	VT 2009
Fastställt:	2008-12-03
Institution	Institutionen för svenska och flerspråkighet
Ämne	Svenska

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för nordiska språk, Stockholms universitet, 2008-12-03.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen krävs att studenten är antagen till Masterprogram i svenska vid Stockholms universitet.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
EXAM	Examensarbete	15
ANDR	Andraspråksforskning	15
FILO	Filologi	15
MORF	Morfologi	15
PSYK	Psykolingvistik	15
SAMT	Samtalsanalys	15
SEMA	Semantik	15
SKRI	Skrivforskning	15
SOCL	Sociolingvistik	15
SPFÖ	Språkförändring	15
SYNT	Syntax	15
TEXT	Textanalys	15

Kursens innehåll

Kursen behandlar svenska språket. Den syftar dels till att studenterna ska bredda och fördjupa sina kunskaper och sin förståelse inom ämnet, dels till att studenterna ska vidareutveckla kvalificerad färdighet och förmåga att arbeta vetenskapligt. Dessa kunskaper och färdigheter är speciellt användbara för yrkesgrupper verksamma exempelvis inom skola, bibliotek, förlag och arkiv, men också inom andra grenar av näringsliv och förvaltning.

Kursen består av två delkurser:

1. Examensarbete, 15 hp

Seminarier och uppsats inom ämnesområdet. Ämnet väljs i samråd med examinator. Uppsatsen kan ha koppling till en praktikplats.

2. En valfri delkurs inom ämnesområdet, 15 hp. Alla delkurser består av en gemensam del som omfattar ungefär halva kursen och en individuellt utformad del bestående av dels ytterligare litteraturstudium, dels en självständig skriftlig uppgift.

Valbara kurser:

Andraspråksforskning, se separat kursplan.

Filologi

Delkursen omfattar studier av olika teorier och metoder samt problem inom texttolkning och textutgivning. Vidare innehåller kursen övningar med olika typer av textutgåvor och även viss träning att läsa äldre nordiska handstilar. Kursen innehåller även en genomgång av verktyg som man behöver använda för datering och proveniensbestämning.

Morfologi

Kursen behandlar aktuella frågeställningar inom morfologisk teori, såsom representation, betydelse och produktivitet. Ämnesområden som diskuteras särskilt är morfologisk klassificering (i böjningsparadigm), ordbildning (konkatenativ och prosodisk) och därtill ett särskilt moment om genus.

Psykolingvistik

Kursen behandlar språket som ett fönster mot hjärnan. Utifrån detta perspektiv behandlas sådana aspekter som språktillägnande, språkperception, språkproduktion, språkförståelse och språkförlust. Den tar upp teorier och metoder samt empirisk forskning inom de olika områdena av ämnet.

Samtalsanalys

Kursen innehåller en översikt över de teoretiska grundvalarna för samtalsanalysen samt de metodiska verktygen som används inom forskningsfältet. Kursen tar också upp en del av de empiriska undersökningar som gjorts under senare år, framförallt i Sverige. I kursen ingår också viss övning i praktisk inspelning, transkription och analys.

Semantik, se separat kursplan.

Skrivforskning, se separat kursplan.

Sociolingvistik

Kursen behandlar sociolingvistisk terminologi, olika hypoteser, teorier och metoder samt olika sociolingvistiska forskningsdomäner som centrala företrädare främst inom Norden presenterat. Jämförelser och kritisk granskning av tidigare forskning inom området intar en central del av kursen.

Språkförändring, se separat kursplan.

Syntax

Kursen behandlar de viktigaste skillnaderna mellan formell och funktionell syntaxteori, inklusive mellanformer mellan dessa. Olika beskrivningar av några syntaktiska konstruktioner presenteras, dels som exempel på behandlingen inom olika teorier, dels som fördjupning av kunskaperna om de nordiska språkens syntax.

Textanalys, se separat kursplan.

Förväntade studieresultat

Efter avslutad kurs kan studenten dokumentera

- djup kunskap om och förståelse för valda deldiscipliner inom ämnesområdet, vad gäller såväl centrala forskningsresultat som de teoribildningar och metoder som dessa bygger på.
- förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera för ämnesområdet relevanta frågeställningar, att med medvetenhet om teori och metod systematiskt samla in, analysera, strukturera och värdera material som belyser formulerade frågeställningar samt att muntligt och skriftligt presentera detta arbete och på så vis bidra till ämnesrådets kunskapsutveckling.
- förmåga att diskutera och värdera forskningsresultat och placera dem i ett större empiriskt och teoretiskt sammanhang.
- förmåga att självständigt planera och genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar.
- förmåga att följa gällande forskningsetiska normer.

Undervisning

Undervisning ges i mån av resurser. Undervisning ges på examensarbetet samt oftast på en av de valbara delkurserna. Beslut om undervisningens närmare uppläggning för varje delkurs och om den undervisning som ska vara obligatorisk fattas av institutionsstyrelsen.

Kunskapskontroll och examination

a. Beslut om kunskapskontrollens närmare utformning fattas av institutionsstyrelsen.

b. Betygsättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

c. Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart. som betyg på helkurs ges ett medelvärde av betygen på den båda delkurserna. Ger detta medelvärde inte utslag, väger betyget på examensarbetet tyngre.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyg E på båda delkurserna.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget F eller Fx på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges. Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget F eller Fx på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Övrigt

Kursen ges endast inom Masterprogram i svenska.

Kurslitteratur

Med reservation för ev. ändringar p.g.a. utgången litteratur e.d.

Andraspråksforskning, se separat kursplan.

Filologi, avser gemensam del om 7,5 hp

Carlquist, Jonas. 1997. Birgittauppenbarelserna i Cod. Holm. A 54 - deras användning och deras ställning i

- texttraditionen. I: Studier i svensk språkhistoria 4. Red. Patrik Åström. Stockholm. MINS 44.
- Carlquist, Jonas. 2001. Handskriften som historiskt vittne. *Runica & Mediaevalia*. Stockholm.
- Clanchy, M.T. 1993. *From memory to written record: England 1066-1307*. Oxford.
- Den filologiske vitenskap. 1990. Red. Odd Einar Haugen & Einar Thomassen. Oslo.
- Haugen, Odd Einar. 2000. Fem argument mot filologien. I: *Den fornnordiska texten i filologisk och litteraturvetenskaplig belysning*. Gothenburg Old Norse Studies 2. Göteborg (s. 17-26).
- Johansson, Karl G. 1997. Studier i Codex Wormianus. Skrifttradition och avskriftsverksamhet vid ett isländsk skriptorium under 1300-talet. *Nordistica Gothoburgensia* 20. Göteborg.
- Kalinke, Marianne. 1994. Maríu saga og Önnu. I: *Arkiv för nordisk filologi* 109. Lund (s. 43-99).
- McGann, Jerome J. 1996. *A Critique of Modern Textual Criticism*. University of Chicago Press. Chicago.
- Nichols, Stephan G. 1990. Introduction: philology in a manuscript culture. I: *Speculum* 65. Cambridge, Mass.
- Ore, Espen S. 1999. Elektronisk publicering: forskjellige utgaveformer og forholdet til grunntekst(er) og endelig(e) tekst(er). I: *Vid texternas vägskäl*. Red. Lars Burman & Barbro Ståhle-Sjönell. Stockholm.
- Ridderstad, Per S. 1991. Ser alla exemplar av en tryckt bok likadana ut? I: *Textkritik: teori och praktik vid edering*. Red. Barbro Ståhle-Sjönell. Stockholm.
- Saenger, Paul. 1991. The Separation of words and the Physiology of reading. I: *Viator* 13. Berkeley, Calif. (s. 366-414).
- Svedjedal, Johan. 1999. Åter till bastexten. I: *Vid texternas vägskäl*. Red. Lars Burman & Barbro Ståhle-Sjönell. Stockholm.
- Söderberg, Barbro & Larsson, Inger. 1993. Nordisk medeltidsliteracy i ett diglossiskt och digrafiskt perspektiv. Stockholm. MINS 39.
- Wollin, Lars. 1992. Herr abboten och hans bröder. Ett censurfall i Vadstena - med filologiska implikationer, I: *Språk & stil* 2. Uppsala (s. 113-146).
- Utgåvor:
- Tre olika utgåvor, en fornsvensk, en fornvästnordisk och en nysvensk, väljs i samråd med examinator för diskussion om utgivningsstrategier och terminologi.
- Morfologi, avser gemensam del om 7,5 hp
- Bybee, Joan. 1995. Regular Morphology and the Lexicon. *Language and Cognitive Processes*, 10 (5). S. 425-455.
- Elert, Claes-Christian. 1973. Avledningarna be- och för- i svenskan. *Ljud och ord* 2. S. 82-103. Umeå.
- Enger, Hans-Olav. 1996. Ledformer og telja-klassen. *Norsk Lingvistisk Tidsskrift* 14. S. 143-169.
- Enger, Hans-Olav. 1998. The classification of strong verbs in Norwegian with special reference to the Oslo dialect. (*Acta Humaniora* 26), Oslo: Universitetsforlaget.
- Enger, Hans-Olav. 2004. On the relation between gender and declension. *Studies in language* 28.1. S. 51-82.
- Golston, Chris & Richard Wiese. 1998. The structure of the German root. I: Kehrein, Wolfgang & Richard Wiese (eds.) *Phonology and Morphology of the Germanic Languages*. (Linguistische Arbeiten 386) Tübingen: Niemeyer. S. 165-185.

Haspelmath, Martin. 2002. Understanding morphology. Arnold.

Hellberg, Staffan. 1985. "They never come back" On unproductive rules and allomorphs. *Studia Linguistica* 39:2. S. 130-142.

Janda, Laura. 2000. From number to gender, from dual to virile. Bridging cognitive categories. In Contini-Morava, Ellen (ed.) *Between grammar and lexicon*. John Benjamins.

Jansson, Valter. 1948. Uppkomsten av tredje konjugationen. *Nysvenska studier* 27. S. 113-132.

Josefsson, Gunlög. 1997. On the principles of word formation in Swedish. (Lundastudier i nordisk språkvetenskap. A51.) Lund: Lund University Press.

Josefsson, Gunlög. 2001. The meaning of lexical classes. *Nordic Journal of Linguistics* 24. S. 218-231.

Klaus-Michael Koepcke & Zubin, David. 2003. Metonymic pathways to neuter-gender human nominals in German. I: Panther, Klaus-Uwe (red.) *Metonymy and pragmatic inferencing*. John Benjamins.

Linell, Per. 1972. Remarks on Swedish Morphology. I: RUUL 1, Inst. för lingvistik, Uppsala.

Loman, Bengt. 1962. Verbalsubstantiv på -ning och -ande i nusvenskt riksspråk. *Meijerbergs arkiv för svensk ordforskning* 11. S. 1-30. (älv. i *Nutidssvenska*, utg. av C.-E. Thors)

Niemi, Sinikka. 2002. Schemas and Competing Paradigms in Swedish plural formation. *Brain and Language* 81. S. 464-472.

Plag, Ingo. 1999. Morphological Productivity. Structural constraints in English derivation. (*Topics in English Linguistics* 28). Berlin: Mouton. (i urval)

Riad, Tomas. 1999. "Allting rymms i varje frö". Om suffixet -(i)sk. *Språk och stil* 9. S. 1-36.

Riad, Tomas. 2002. Svensk smeknamnsfonologi. *Studia Anthroponymica Scandinavica* 20. S. 51-98.

Söderbergh, Ragnhild. 1964. Suffixet mässig i svenskan. En historisk-semantisk ordbildningsstudie. Stockholm: Almqvist & Wiksell.

Teleman, Ulf, Staffan Hellberg & Erik Andersson. 1999. Svenska Akademiens Grammatik (SAG). Norstedts, Stockholm. (vol 2, Ord, avsnitten om böjning och avledning)

Vannebo, Kjell Ivar. 1970. Om genusmorfemer i norsk bokmål. *Maal og Minne*. S. 172-188.

Psykolingvistik, avser gemensam del om 7,5 hp

Damasio, Antonio. 2004. *Descartes misstag. Natur och Kultur*. (326 s.)

Linell, Per. 2007. Dialogicality in languages, minds, and brains: is there a convergence between dialogism and neuro-biology? In: Nigel Love (ed.) *Language Science*. 29 (2007). 605-620.

Teleman, Ulf (red.). 1983. *Tal och tanke*. Lund: Liber. (213 s.)

Traxler, Matthew & Gernsbacher, Morton (eds.). 2006. *Handbook of Psycholinguistics*. Academic Press. (1196 s.) (Cirka 700 sidor läses i urval och i samråd mellan studenter och examinator.)

Samtalsanalys, avser gemensam del om 7,5 hp

Adelswärd, Viveka. 1995. Institutionella samtal - struktur, moral och rationalitet. Några synpunkter på värdet av samtalsanalys för att studera mötet mellan experter och lekmän. I: *Folkmålsstudier* 36. S. 109-137. (Stencil, säljs på institutionen.)

Asmuß, Birte & Steensig, Jakob (red.) 2003. *Samtalen på arbejde. Konversationsanalyse og kompetenceudvikling*. Frederiksberg: Samfundslitteratur. Introduktionen. S. 9-31.

Eriksson, Mats. 1997. Ungdomars berättande. En studie i struktur och interaktion. (Skrifter utgivna av institutionen för nordiska språk vid Uppsala universitet. 43.) Uppsala: Institutionen för nordiska språk.

Goodwin, Charles & Duranti, Alessandro. 1992. Rethinking context. Kap. 1. S. 1-42.

Grice, H. P. 1999. Logic and conversation. I: A. Jaworski & N. Coupland, The discourse reader. London & New York: Routledge. S. 76-88.

Gunnarsson, Britt-Louise. 2002. "Style of success" i en mansdominerad miljö: analys av kvinnliga strategier vid ett doktorandseminarium. I: P. Linell & K. Aronsson (red.). Jagen och rösterna: Goffman, Viveka och samtalet. Texter till Viveka Adelswärd den 17 mars 2002. (SIC. 42.) Linköping: Tema Kommunikation. S. 251-263.

Kitzinger, Celia. 2002. Doing feminist conversation analysis. I: McIlvenny, Paul (red.) Talking Gender and Sexuality. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins. S. 49-77.

Landqvist, Håkan. 2001. Råd och ruse. Moral och samtalsstrategier i Giftinformationscentralens telefonrådgivning. Uppsala: Institutionen för nordiska språk.

Linell, Per. 1998. Approaching Dialogue. Talk, interaction and contexts in dialogical perspectives. Philadelphia: Amsterdam: John Benjamins Publishing. Kap. 1-5. S. 3-89.

Londen, Anne-Marie 1995. Samtalsforskning: en introduktion. Folkmålsstudier. 36. S. 11-52.

Ochs, Elinor. 1979. Transcription as theory. I: A. Jaworski & N. Coupland, The discourse reader. London & New York: Routledge. S. 167-182.

Schegloff, Emanuel A. & Sacks, Harvey. 1973. Opening up closings. I: A. Jaworski & N. Coupland, The discourse reader. London & New York: Routledge. S. 263-274.

Scheuer, Jann. 1998. Den umulige samtale: sprog, køn og magt i jobsamtaler. København: Akademisk forlag.

Tannen, Deborah. 1999. New York Jewish conversational style. I: A. Jaworski & N. Coupland, The discourse reader. London & New York: Routledge. S. 459-473.

Tarber, Christel. 2003. Vejledende eller ledende? Idealer og praksis i professionell rådgivning. I: Samtalen på arbejde. Konversationsanalyse og kompetenceudvikling, red. B. Asmuß & J. Steensig. Frederiksberg: Samfundslitteratur. S. 248-269.

Semantik, se separat kursplan.

Skrivforskning, se separat kursplan.

Sociolingvistik, avser gemensam del om 7,5 hp

Coupland, Nikolas and Jaworski, Adam (eds.). 1997. Sociolinguistics. A reader and coursebook. London: Macmillan Press LTD. 560 sidor.

Fraurud, Kari. 2004. Några sociolingvistiska förutsättningar för språklig variation och mångfald i Rinkeby. I: Svenskans beskrivning 26. Uppsala: Hallgren & Fallgren. S. 25-47. 21 sidor.

Gunnarsson, Britt-Louise. 2002. Academic women in the male university field. Communicative practices at postgraduate seminars. I: Bettina Baron and Helga Kothoff (eds.), Gender in Interaction. Perspectives on Femininity and Masculinity in Ethnography and Discourse. Amsterdam and Philadelphia. S. 247-281. 34 sidor.

Kotsinas, Ulla-Britt. 2001. Lever ekensnacket? Om äldre och nyare stockholmslang. Uppsala: Kungliga Gustav Adolfsakademien. 195 sidor.

Kotsinas, Ulla-Britt. 2005. Invandrarsvenska. Uppsala: Hallgren & Fallgren. 264 sidor.

Maehlum, Brit, et al (red.) 2003. Språkmöte. Innføring i sosiolingvistik. Oslo: Cappelen Akademisk Forlag. (279 sidor) Kap. 1, 2-4, 6, 10-11. 180 sidor.

Nordberg, Bengt. 2002. Nordic language history and sociolinguistics. In: Oskar Bandle et al (eds.), An International handbook of the History of the North Germanic languages I. Berlin and New York. 198-212. 14 sidor.

Saari, Mirja. 1995. Synpunkter på svenskt språkbruk i Sverige och Finland. I: Folkmålsstudier 36. Helsingfors: Institutionen för nordiska språk och nordisk litteratur. Helsingfors universitet. S.75-108. 33 sidor. (Stencil säljs på institutionen.)

Sundgren, Eva. 2002. Återbesök i Eskilstuna. En undersökning av morfologisk variation och förändring i nutida talspråk. Doktorsavhandling, Institutionen för nordiska språk: FUMS. Uppsala: Uppsala universitet. Cirka 325 sidor.

Thelander, Mats. 1996. Från dialekt till sociolekt. I: Lena Moberg & Margareta Westman (red.), Svenskan i tusen år. Glimtar ur svenska språkets utveckling. Stockholm: Svenska språknämnden. S. 163-181. 19 sidor.

Thelander, Mats. 1985. Från blåknut till brakknut. I: Nysvenska studier. Tidskrift för svensk stil- och språkforskning. Vol. 63. S. 5-126. 121 sidor.

Wiggen, Geirr. 1998. Det nordiske språkfelleskapet: språksociologiske villkår og framtidsutsikter. I: Birgitta Lindgren (red.), Språk i Norden. S. 120-164. 23 sidor.

Språkförändring, se separat kursplan.

Syntax, avser gemensam del om 7,5 hp

Dyvik, Helge. 1993. Språk, språklig kompetanse og lingvistikens objekt. I: Språklig kompetanse □ hva er det, og hvordan kan det beskrives? Red. Cathrine Fabricius-Hansen & Arnfinn Muruvik Vonen. S. 20-41.

Hestvik, Arild. 1993. Språklig kompetanse, mentale grammatikker og barns språktilegnelse. I: Språklig kompetanse □ hva er det, og hvordan kan det beskrives? Red. Cathrine Fabricius-Hansen & Arnfinn Muruvik Vonen. S. 42-62.

Newmeyer, Frederick J. 1998. Language Form and Language Function. Cambridge, Massachusetts/London, England: The MIT Press. Kap 1-4, 7.

Platzack, Christer. 1998. Svenskans inre grammatik □ det minimalistiska programmet. En introduktion till modern generativ grammatik. Lund: Studentlitteratur. Kap. 1-5, 12.

Pseudosamordning:

Ekberg, Lena. 1993. The cognitive basis of the meaning and function of crosslinguistic □take and V□. Belgian Journal of Linguistics 8. S. 21-42.

Josefsson, Gunlög. 1991. Pseudocoordination □ a VP + VP Coordination. Working Papers in Scandinavian Syntax 47. S. 130-156.

Lødrup, Helge. 2002. The syntactic structures of Norwegian pseudokoordinations. Studia Linguistica 56:2. S. 121-143.

Teleman, Ulf, Staffan Hellberg och Erik Andersson. 1999. Svenska Akademiens grammatik. Kapitel 42, §17-22: Pseudosamordning

Wiklund, Anna-Lena. 2005. The Syntax of Tenselessness. On copying constructions in Swedish. Umeå Studies in Linguistics 2, Umeå (kapitel 2-4 läses extensivt)

Verbpartiklar:

Norén, Kerstin. 1990. Svenska partikelverbs semantik. Institutionen för nordiska språk, Göteborg.

Strzlecka, Elzbieta. 2001. Upp till analys! Partikeln upp i det fysiska rummet. Svenskans beskrivning 24. Linköping Electronic Conference Proceedings. <http://www.ep.liu.se/ecp/006/022>

Svenonius, Peter. 1996. The verb-particle alternation in the Scandinavian languages. <http://www.ling.auf.net/lingBuzz/000046>

Svenonius, Peter. 2003. Swedish particles and directional prepositions. I: Grammar in Focus, vol II. Festschrift för Christer Platzack 18 November 2003. Red. Lars-Olof Delsing, Cecilia Falk, Gunlög Josefsson & Halldór Á. Sigurdsson. S 343-352. Institutionen för nordiska språk, Lund.

Teleman, Ulf, Staffan Hellberg och Erik Andersson. 1999. Svenska Akademiens grammatik. Kapitel 20 § 3, 6-17: Partikeladverbial.

Toivonen, Ida. 2003. Non-Projecting Words. A Case Study of Swedish Particles. Studies in Natural Language & Linguistic Theory 58. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers. (kapitel 3, 5-6 läses extensivt)

Passiv:

Engdahl, Elisabet. 2001. Valet av passivform i modern svenska. Svenskans beskrivning 24. Linköping Electronic Conference Proceedings. <http://www.ep.liu.se/ecp/006/007>

Heltoft, Lars. 1994. S-modus og perifrastisk modus. Språkbruk, grammatik och språkförändring. En festschrift till Ulf Teleman 13.1.1994. Red. Nils Jörgensen, Christer Platzack & Jan Svensson. S 155-165. Institutionen för nordiska språk, Lund.

Holmberg, Anders. 2000. Expletives and Agreement in Scandinavian Passives. Working Papers in Scandinavian Syntax 65. S. 35-64.

Jaeggli, Osvaldo A. 1986. Passive. Linguistic Inquiry 17:4. S. 587-622.

Teleman, Ulf, Staffan Hellberg och Erik Andersson. 1999. Svenska Akademiens grammatik. Kapitel 34: Passiv.

Textanalys, se separat kursplan.